

فرستنده :

تهران-۱۵۱۱۱۱۱۱۱۱
خیابان ولی عصر - بالاتر از
شهید بهشتی - کوچه ی
دل افروز- شماره ۹- زیرزمین
صندوق پستی ۴۵۱-۱۵۱۱۵
تلفن و دورنگار
۸۸۷۱۵۴۲۴ و ۸۸۷۲۸۳۱۷
info@madarancemrooz.com
www.madarancemrooz.com

گیرنده :

.....
.....
.....

پیک
مام

شماره ی
۶۳۰۶۲

خبرنامه ی داخلی
موسسه
مادران امروز

مهر و آبان ۱۳۸۶
سپتامبر و اکتبر ۲۰۰۷
رمضان و شوال ۱۴۲۷

توران میرهادی

در هشتاد سالگی
همچنان پر تلاش
همچنان آموزگار

با یاد دوست
که مدارا و مهر مادری
ذره ای از کان مهر و مدارای اوست

پیشگامی در بنیان گذاری مدرسه ای با روش تربیتی نوین و آموزگاری با روش های خلاق در مدرسه ها و دانشگاه ها، آن هم در زمان هایی که هنوز هیچ چشمه ای برای این گونه فعالیت ها در کشور ما سرچشمه نیافته بود؛ توجه جدی به کتاب های کودکان و نوجوانان و بررسی و رسیدگی به کمیت و کیفیت آن ها در سطح ملی، کاری که با تاسیس **شورای کتاب کودک** و فراهم آوردن زمینه هایی برای آمادگی پذیرش ادبیات کودک و نوجوان ایران از سوی محافل جهانی، نیم قرن است که به پرچمداری او در جریان است، تلاش همه روزه و خستگی ناپذیر برای تدوین نخستین فرهنگنامه ی کاملا ایرانی برای کودکان و نوجوانان و ... همه و همه از توران میرهادی چهره ی اجتماعی برجسته ای ساخته که اینجا و آنجا درباره ی آن نوشته و گفته اند.

سال هاست که امر تعلیم و تربیت و دنیای کتاب کودک و نوجوان در کشور ما با نامی آشنا همراه است: **توران میرهادی**؛ زنی استوار که در آستانه ی هشتادسالگی، همچنان پایدار به کار و اندیشه برای کودکان و نوجوانان مشغول است. او نافذترین عامل موثر در کاهش یا افزایش ناهنجاری های جامعه ها را روش های درست یا نادرست آموزشی و پرورشی می داند و پس از شش دهه فعالیت های پیگیر و مستمر در زمینه ی توجه به این امر مهم، همچنان بر لزوم جدی انگاشتن آن پای می فشرود و با فعالیت های نظری، عملی، پژوهشی، آموزشی، تالیفی و تشویقی خود، آشکارا نشان داده است که در این عقیده با همان توش و توان جوانی ثابت قدم است.

● مختصری از فعالیت‌های موسسه

در ماه‌های مهر و آبان برنامه‌های زیر در موسسه برگزار شد:

- گام رفتار با کودک (خانم فاطمه صهبا)
- گام تشویق و تنبیه (خانم ماریا ساسان‌نژاد)
- گام رفتار با نوجوان (خانم فاطمه ایرانیپور)
- گام بازی و اندیشه (آقای محمود سلطانی)
- گام ارتباط کلامی (خانم فاطمه صهبا)
- گام کامپیوتر برای مادران (خانم فرحناز مددی)
- گام کتابخوانی و قصه‌گویی (خانم مرضیه شاه‌کرمی)
- گام روابط زناشویی (خانم شیوا موفقیان)
- گام رشد جنسی کودک و نوجوان (خانم شیوا موفقیان)
- گام مادران باردار (خانم زهرا سلیمانی)
- کارگاه ورود به دبستان (خانم مرضیه شاه‌کرمی)
- کارگاه انضباط (خانم مریم احمدی)
- کارگاه سلامت و بلوغ - ویژه‌ی نوجوانان (خانم مرضیه شاه‌کرمی)
- کارگاه خانواده متعادل - ویژه‌ی پدران (خانم دکتر فاطمه قاسم‌زاده)

● سخنرانی ماهانه‌ی مهر

سخنرانی مهر ماه با موضوع محیط مناسب برای درس خواندن با کارشناسی خانم مریم احمدی روز سه‌شنبه ۸۶/۷/۳ و سخنرانی آبان ماه با موضوع زن محور تغذیه با کارشناسی خانم دکتر صالحی روز سه‌شنبه ۸۶/۸/۱ در محل موسسه برگزار شد. خلاصه‌ی سخنرانی مهرماه در صفحه‌های ۳ و ۴ این شماره و خلاصه‌ی سخنرانی آبان‌ماه در خبرنامه‌ی بعدی می‌آید.

● ارتباطات و همکاری‌ها

در ماه‌های مهر و آبان با سازمان‌ها و نهادهای زیر ارتباط یا همکاری داشته‌ایم:

شورای کتاب کودک، خانه‌ی کتابدار، موسسه زنان و کودکان رهیاب، دانشکده علوم بهزیستی و توان‌بخشی، انجمن حمایت از حقوق کودک، کانون پرورش کودکان و نوجوانان، مرکز بهداشت غرب تهران

● برنامه‌های خارج از موسسه

- برگزاری جشن بازی روز جمعه ۸۶/۷/۲۷ توسط گروه بازی و به دعوت مجموعه فرهنگی ستول
- برگزاری نمایشگاه کتاب و جلسه‌ی معرفی موسسه مادران امروز توسط خانم مهدوش کارگر در مهدکودک فارابی
- برگزاری سخنرانی با موضوع ارتباط کلامی در خانواده با کارشناسی خانم مریم احمدی و همراهی خانم فرحناز مددی در کانون مهندسان مکانیک ایران.
- برگزاری کارگاه آمادگی برای ورود به دبستان با کارشناسی خانم مرضیه شاه‌کرمی در دبستان دخترانه‌ی ایمان منطقه‌ی ۶
- برگزاری سخنرانی با موضوع آشنایی با آموزش پیش از دبستان با کارشناسی خانم مرضیه شاه‌کرمی در دبستان محمداقبر صدر منطقه‌ی ۲

- برگزاری کارگاه نه گفتن با کارشناسی خانم فاطمه صهبا و همراهی خانم نگین شهری در مدرسه‌ی راهنمایی دخترانه مرکز توسعه صادرات منطقه‌ی ۱

شهرستان‌ها

- برگزاری گام رفتار با کودک با کارشناسی خانم نگین نابت در همدان - مهد کودک آفرینش
- برگزاری گام رفتار با نوجوان با کارشناسی خانم فاطمه ایرانیپور در کرج - دبیرستان فرزنانگان

● شرکت در کارگاه‌ها، سمینارها، همایش‌ها و

نمایشگاه‌ها و نشست‌های سایر مراکز

- شرکت در همایش مراقبت‌های همه جانبه‌ی جسمی، روانی و عاطفی کودک به دعوت کمیسیون عوامل اجتماعی سلامت (خانم زهرا سلیمانی)

● جلسه‌ی کمیته‌ی برگزاری روز جهانی خانواده

در این ماه کمیته‌ی برگزاری روز جهانی خانواده که به دنبال دعوت موسسه از سازمان‌ها و نهادها برای برگزاری روز جهانی خانواده در سال ۸۶ تشکیل شده است، چهارمین جلسه‌ی خود را برگزار کرد. این نشست با توجه به ضرورت و نیاز اعضا به برگزاری کارگاهی با موضوع آشنایی با پژوهش و بررسی طرح‌های سازمان‌های شرکت کننده اختصاص یافت. قرار است در جلسه‌ی آینده (۸۶/۸/۲۰) این بحث ادامه پیدا کند و طرح‌ها جداگانه بررسی شود. کارشناسی این کارگاه‌ها با آقای مسعود ناصری است.

● موسسه در رسانه‌ها

- سایت روزنامه سلامت - مصاحبه با خانم مرضیه شاه‌کرمی در باره‌ی آماده کردن کودکان برای ورود به دبستان

● برنامه‌های آینده

گام‌ها	شروع	تعداد جلسه	گرداننده	ساعت
رفتار با کودک	۸۶/۸/۷	۹	خانم ماریا ساسان‌نژاد	۴-۶
تشویق و تنبیه	۸۶/۸/۷	۵	خانم نگین نابت	۴-۶
رفتار با نوجوان	۸۶/۸/۸	۹	خانم مرضیه شاه‌کرمی	۴-۶
بازی و اندیشه	۸۶/۸/۸	۵	آقای محمود سلطانی	۴-۶
کارگاه‌ها	شروع	تعداد جلسه	گرداننده	ساعت
نه گفتن ویژه‌ی نوجوانان	۸۶/۸/۱۷	۱	خانم فاطمه صهبا	۴-۶
کار فرهنگی با نوزاد	۸۶/۸/۲۱	۱	خانم زهرا سلیمانی	۹-۱۲
شادی در خانواده	۸۶/۸/۲۹	۱	خانم مریم احمدی	۹-۱۲
حل مسئله در خانواده ویژه‌ی پدران	۸۶/۸/۳۰	۱	خانم دکتر فاطمه قاسم‌زاده	۵-۷
مدیریت در خانواده	۸۶/۹/۲۰	۱	خانم مریم احمدی	۹-۱۲

● تسلیت

به دوستان و جامعه ادبی ایران

به خاطر از دست رفتن حسین ابراهیمی (الوند) مترجم برجسته‌ی ادبیات کودکان و قیصر امین‌پور شاعر و دوست کودکان و نوجوانان

● خلاصه‌ی سخنرانی ماهانه‌ی مهر

موضوع: محیط مناسب برای درس خواندن

کارشناس: خانم مریم احمدی

در ابتدای سخنرانی توجه حاضران به اهمیت صبر و حوصله و نداشتن شتاب و در نظر گرفتن زمان برای ایجاد عادت‌های جدید جلب شد. سپس موضوع با پرسش زیر دنبال شد:

اصولاً چه عواملی در یادگیری اثر دارند؟

به این ترتیب توجه شرکت کنندگان به این نکته جلب شد که اصولاً یادگیری نیاز به موقعیت و شرایطی دارد و عواملی در آن دخالت می‌کنند و درس خواندن نیز از بعد یادگیری نیاز به همان عوامل و شرایط دارد.

عوامل موثر در درس خواندن

در درس خواندن دانش آموزان چندعامل عمده نقش دارد.

- ۱- خود دانش آموز (ویژگی‌های مربوط به رشد، استعدادها، توانایی‌ها و ...)
- ۲- مدرسه و نظام آموزشی
- ۳- خانواده و جامعه

این سه عامل خود دارای زیر مجموعه‌هایی است که همگی با هم دست به دست هم می‌دهند و برچگونگی و کیفیت و بازده درس خواندن کودکان اثر می‌گذارند.

از مجموع عوامل موثر در چگونگی درس خواندن دانش‌آموزان، صحبت امروز ما محدود می‌شود به نقش خانواده و محیط مناسب خانوادگی برای بهتر درس خواندن.

نقش خانواده در درس خواندن

خانواده اولین محل یادگیری و پایه و اساس و زمینه و بستر رشد و تکامل کودک است. بنابراین در باره‌ی نقش بنیادین آن در پرورش انسان و وظیفه و مسئولیتش به عنوان بستر سازی برای آموزش تردیدی نیست.

البته باید توجه داشت که منظور از آموزش مفهوم عام آن است. یعنی هر نوع یادگیری که انسان بالقوه توانایی آن را دارد. از خانواده انتظار می‌رود محیطی برای پرورش فرزند فراهم کند تا در آن توانایی‌های بالقوه‌ی کودک به نحو مطلوب و با حداکثر بازدهی به کار افتد. چنانچه خانواده‌ها قادر باشند چنین محیط مطلوبی را برای یادگیری فراهم سازند، می‌توان گفت فرزندان آن‌ها نیز انسان‌های شاد و موثر برای خود و جامعه خواهند شد: با توجه به آنچه گفته شد نقش خانواده را در ایجاد انگیزه برای درس خواندن فرزند می‌توان به دو بخش تقسیم کرد:

- یکی نقش خانواده در زمینه‌سازی برای یادگیری (نقش غیرمستقیم)
- دوم نقش خانواده در یاری به فرزند برای درس خواندن (نقش مستقیم)

نقش خانواده در زمینه‌سازی برای یادگیری

(نقش غیرمستقیم)

خانواده از چند وجه بطور غیر مستقیم بر درس خواندن فرزندش اثر می‌گذارد، از جمله:

روابط خانوادگی

هماهنگی، همفکری و مشورت، پذیرش، احترام به سلیقه‌ها و ویژگی‌های فردی اعضای خانواده و پرهیز از جار و جنجال و خشونت، محیط را برای یادگیری مساعدتر می‌کند.

توجه به مطالعه

یکی از ابزارهای درس خواندن، مطالعه است. خانواده‌هایی که برای مطالعه و خواندن ارزش قائلند و پدر و مادرهایی که به نوبه‌ی خود به موضوع‌هایی علاقه‌مندند و درباره‌ی آن مطالعه می‌کنند، بطور غیر مستقیم به ارزش مطالعه در خانواده تأکید دارند و رغبت به مطالعه را در فرزند افزایش می‌دهند.

روش زندگی و نگرش

شیوه‌ی زندگی و امرار معاش خانواده و نگرش خانواده نسبت به تحصیل و فعالیت‌های فرهنگی بر گرایش فرزند نسبت به درس اثر دارد.

خانواده‌هایی که بدون درس خواندن و کسب اطلاعات و دانش آکادمیک درباره‌ی یک موضوع به آن می‌پردازند و به ظاهر موفق هم می‌شوند و می‌توانند از همان طریق امور زندگی را بگردانند و رفاه و آسایش برای خانواده فراهم کنند، چگونه می‌توانند به فرزند خود بگویند برای موفقیت در آینده، باید درس بخواند؟!

وضعیت اقتصادی

ضعف اقتصادی نیز گاه سبب کاهش انگیزه درس خواندن می‌شود. وقتی خانواده فکر می‌کند چقدر طول می‌کشد تا فرزندش از نظر اقتصادی خودکفا شود و به قول معروف بتواند در گرداندن چرخ اقتصادی کمک خانواده باشد، خود به خود از ادامه‌ی تحصیل فرزند دلسرد می‌شود. و این شرایط عینی روی فرزند اثر می‌گذارد و او را به طرف کسب درآمد و از دست دادن انگیزه‌های تحصیل می‌کشاند.

ضعف اقتصادی در ناتوانی در فراهم کردن امکانات لازم برای درس خواندن هم نقش دارد.

بعضی عادت‌ها

عادت‌های والدین درباره‌ی انتخاب و به پایان رساندن کارها و انضباط شخصی بر رفتار مربوط به درس خواندن فرزند اثر می‌گذارد.

تشویق و تنبیه

شیوه‌های تربیتی و رفتار با فرزند و انتخاب روش‌های تشویق و تنبیه بر خلق و خو و رفتار فرزند اثر می‌گذارد و بطور غیرمستقیم در درس خواندن او موثر است.

نظم

نظم هر چند به انضباط و مقررات در خانه نزدیک است اما مفهوم خاص خود را دارد. نظم یعنی قرار دادن هر چیز در جای خود و در نتیجه فراهم آوردن محیطی خلوت و به دور از محرک‌های منحرف کننده‌ی حواس برای درس خواندن.

نقش خانواده در یاری به فرزند برای درس خواندن (نقش مستقیم)

البته صحبت درباره‌ی نقش مستقیم خانواده در درس خواندن فرزند، بدون در نظر گرفتن نقش و سهم مدرسه و نظام آموزشی ممکن نیست. چنانچه مدرسه و نظام آموزشی وظایف و مسئولیت‌های خود را بدرستی انجام دهد، نقش خانواده نیز در جای خود، به اندازه‌ی خود و با روشی متناسب با خود معنی پیدا می‌کند.

آماده کردن فرزند برای ورود به دبستان

موضوع‌هایی که باید در این زمینه به آن‌ها توجه شود عبارتند از: ترس از محیط‌های ناشناخته (مقررات، اشخاص، فضاها، ...)، اضطراب‌های مربوط به جدایی از والدین، اثر نگرانی‌های والدین از ترک فرزند، ترس از دست دادن تفریحات دوره‌ی کودکی، چگونگی انجام تکالیف، برنامه‌ریزی درست برای ورود به دبستان (تغییر هماهنگ در ساعت خواب و درس و تفریح)، استقلال و اتکاء به خود، تهیه‌ی وسایل لازم برای مدرسه، توجه به نوع تغذیه (در خانه و مدرسه)، پول توجیبی، تغییر در حال و هوای خانه (آماده کردن خانه برای ورود فرزند به دبستان)، ارتباط با مدرسه، چگونگی توصیف مدرسه و درس

برنامه ریزی

خانواده‌هایی که فرزند دانش آموز دارند باید به اصول برنامه‌ریزی برای بهتر درس خواندن فرزند آگاه باشند و برنامه‌های خانوادگی را تا حدی با برنامه‌ی درسی فرزند تطبیق دهند.

بعضی خانواده‌ها در این تطبیق راه افراط در پیش می‌گیرند و آن قدر تابع درس خواندن فرزند می‌شوند که تصور می‌شود کار دیگری جز درس خواندن فرزند برایشان مهم نیست.

همین امر سبب عدم تعادل روابط در خانواده می‌شود و سایر جنبه‌های ارتباط با فرزند را هم تحت تاثیر خود قرار می‌دهد. یک برنامه‌ی خوب برنامه‌ای است که با فعالیت‌های عادی زندگی انطباق خلاق داشته باشد و بدون این که فرزند را از جنبه‌های دیگر زندگی محروم کند، سبب بهتر درس خواندن بشود.

انجام تکالیف

انجام درست و به موقع و بی‌دردسر تکالیف درسی یکی از آرزوهای والدین است. عادت‌هایی مثل بی‌دقتی و عدم تمرکز یا

عدم مسئولیت نسبت به تمام کردن کارها، می‌تواند بر انجام تکالیف فرزند اثر بگذارد.

در هر حال خانواده‌ها باید آماده‌ی کمک به فرزند باشند تا تکالیفش را راحت انجام دهد، اما نباید به جای او تکالیف‌ها را انجام دهند.

خانواده‌ها بهتر است به فکر کم کردن عوامل مزاحم برای درس خواندن باشند. از جمله عوامل مزاحم می‌توان به این‌ها اشاره کرد: وقت هدر دادن، عدم تمرکز، ترس (ترس از شکست)، عصبانیت و خشونت بزرگ‌ترها، تذکر زیاد بزرگ‌ترها، کمک زیاد بزرگ‌ترها، کندی و نیاز به وقت بیشتر، مزاحمت خواهر و برادرها، تلفن، تلویزیون، میهمان بیجا و ...

بعضی از عوامل هم در خانواده می‌تواند به درس خواندن کودک کمک کند از جمله:

انضباط مناسب و ثابت، دادن فرصت پرسش و عادی تلقی کردن ابهام و نفهمیدن، تغذیه‌ی مناسب، استراحت کافی، محل ثابت و مناسب برای درس خواندن، داشتن تفریح و اوقات فراغت دلنشین، شوخ‌طبعی در خانواده، توجه به زمان و استفاده از ساعت، ایجاد علاقه به کارهای مربوط به فرزند و ...

از موارد دیگری که در این جلسه به آن پرداخته شد **کمک گرفتن از مشاور در شرایط خاص** بود.

در پایان جلسه به سوال‌های شرکت‌کنندگان پاسخ داده شد.

سپاس

از خانم فنوش رشادی برای آموزش کامپیوتر به کارکنان بخش اداری از خانم‌ها ماندانا آجودانی، نیلوفر بدیع، فاطمه حقیقت‌پژوه، خورشید جولایی، فاطمه عرفانیان، نسرين لطفی و نسرين ماییلی، برای همکاری با بخش سایت و انتشارات موسسه از خانم‌ها عدرا عباسی، فرخنده صادق پور، مریم ملک‌آبادیان، فاطمه فدایی و نسرين بینا و آقای علیرضا اثنی‌عشری برای اهدای کمک‌های مالی سپاسگزاریم.

توضیح

در خبرنامه‌ی قبلی در بخش سخنرانی ماهانه چند اشکال تایپی وجود داشت که به این شکل تصحیح می‌شود:

صحیح

مازوموتور

آتروفیکی

Premeno Pause

کاهش استروژن باعث بالا

رفتن کلسترول و LDL

می‌شود

اشتباه تایپی

مازوموتور

آتروفیکی

Premeno.

کاهش استروژن باعث بالا

رفتن کلسترول و HDL

می‌شود